

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

19.2.2014

B7-0190/2014

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Iraku
(2014/2565(RSP))

**Véronique De Keyser, Libor Rouček, Ana Gomes, Silvia Costa,
Pino Arlacchi**
v mene skupiny S&D

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Iraku
(2014/2565(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Iraku a najmä na uznesenie z 10. októbra 2013 o situácii v Iraku¹,
 - so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Irackou republikou na strane druhej, ako aj na uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. januára 2013 o dohode o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom²,
 - so zreteľom na spoločný strategický dokument Komisie o Iraku (2011 – 2013),
 - so zreteľom na správu týkajúcu sa situácie v oblasti ľudských práv v Iraku v období od januára do júna 2012, ktorú 19. decembra 2012 predložila Pomocná misia OSN v Iraku (UNAMI) spoločne s Úradom vysokej komisárky OSN pre ľudské práva,
 - so zreteľom na údaje OSN o počte obetí za september 2013, zverejnené 1. októbra 2013,
 - so zreteľom na Deklaráciu OSN o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva alebo viery z roku 1981,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966, ktorého je Irak zmluvnou stranou,
 - so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovej z 5. septembra 2013 o nedávnom násilí v Iraku,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Irak naďalej bojuje s vážnymi politickými, bezpečnostnými a sociálno-ekonomickými problémami, a keďže politická scéna je extrémne roztrieštená a sužovaná násilím a sektárskou politikou, čo vážne bráni naplneniu oprávnenej túžby irackého ľudu po mieri, prosperite a skutočnom prechode k demokracii;
- B. keďže v priebehu roku 2013 bolo v Iraku zabitých viac ľudí než za akékoľvek iné obdobie od roku 2008, keď sektárske násilie vrcholilo; keďže najviac zasiahnutými oblasťami sú Bagdad, Ninive, Dijálá, Saláh ad-Dín a al-Anbar; keďže kurdskej komunite na severe krajiny sa podarilo vytvoriť vlastný autonómny región;
- C. keďže od odchodu jednotiek USA sa skupiny napojené na al-Káidu začali preskupovať,

¹ Prijaté texty, P7_TA(2013)0424.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0022.

a keďže znovu vzrástol počet teroristických útokov, predovšetkým útokov namierených proti šiítskym a vládnym cieľom;

- D. keďže militantnosť sunnitských organizácií sa vystupňovala po vypuknutí konfliktu v Sýrii, keď si sýrska organizácia Džabhatu-n-Nusra a prevažne iracká skupina Islamský štát Iraku a Sýrie (ISIS) vybudovali územné základne;
- E. keďže vláde Núrího al-Málíkího nepodarilo primeraným spôsobom vyriešiť obavy sunnitskej menšiny; keďže politika zameraná na odstránenie všetkých väzieb na stranu Baas v súlade so zákonom o spravodlivosti a zodpovednosti viedla k prepusteniu prevažne sunnitských úradníkov, čo ešte posilnilo dojem, že program vlády je sektársky; keďže treba dodržiavať práva všetkých menšín vrátane kresťanov;
- F. keďže v reakcii na čoraz silnejší pocit marginalizácie sunnitskí Arabi koncom roka 2012 iniciovali pokojné protestné hnutie; keďže al-Málíkího vláda sa 30. decembra 2013 rozhodla, že s využitím sily odstráni protestný tábor, ktorý v meste Ramadí existoval viac než rok; keďže toto rozhodnutie vyvolalo násilné strety v provincii al-Anbar; keďže v dôsledku toho od decembra 2013 dochádza v meste Falúdža, ako aj v ďalších mestách provincie al-Anbar k bojom medzi vládnymi silami a bojovníkmi napojenými na al-Káidu;
- G. keďže veľká časť obyvateľstva je naďalej zasiahnutá vážnymi sociálnymi a hospodárskymi problémami – rozšírenou chudobou, vysokou nezamestnanosťou, hospodárskou stagnáciou, znehodnotením životného prostredia a nedostatkom základných verejných služieb;
- H. keďže násilie a sabotáže sú prekážkou v úsilí o oživenie hospodárstva, ktoré je po desaťročiach konfliktov a sankcií zničené; keďže Irak má tretie najväčšie zásoby ropy na svete, keďže však útoky, korupcia a pašovanie ochromili vývoz;
- I. keďže iracká ústava zaručuje všetkým občanom rovnosť pred zákonom, ako aj „správne, politické a kultúrne práva jednotlivých národností, ako aj ich právo na vzdelanie“;
- J. keďže v dohode o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Irakom a najmä v jej doložke o ľudských právach sa zdôrazňuje, že politický dialóg medzi EÚ a Irakom by sa mal zameriavať na ľudské práva a na posilňovanie demokratických inštitúcií;
- 1. dôrazne odsudzuje teroristické činy a vystupňované sektárske násilie, ktoré so sebou nesie nebezpečenstvo, že krajina sa opäť prepadne do ďalších sektárskych rozbrojov, a vyvoláva obavy z rozšírenia sektárskeho konfliktu v celom regióne; poukazuje na skutočnosť, že i keď sa násilie objavuje v sektárskej oblasti, jeho príčiny sú skôr politické, než náboženské;
- 2. vyzýva irackú vládu, aby vyvinula maximálne úsilie s cieľom v krátkodobom horizonte zmierniť násilie, a to konkrétne vyjednaním miestneho prímeria v provinciách, ktoré sú násilím najviac zasiahnuté, ako je provincia al-Anbar, pričom spoločne s miestnymi kmeňovými silami treba ako prioritu presadzovať boj proti skupine ISIS a al-Káide;

3. vyzýva irackú vládu, aby riešila dlhotrvajúce problémy prispievajúce k nestabilite krajiny vrátane legitímnych obáv sunnitskej menšiny, a to iniciovaním inkluzívneho národného dialógu o reforme zákona o spravodlivosti a zodpovednosti, zdržaním sa provokatívnych sektárskych vyhlásení a vykonaním opatrení zameraných na dosiahnutie národného zmierenia;
4. vyzýva irackú vládu, aby vyvinula značné úsilie s cieľom izolovať Irak od sýrskej občianskej vojny tým, že nebude podporovať ani jednu zo strán zapojených do konfliktu a že prostredníctvom spolupráce s miestnymi silami v provincii al-Anbar bude brániť tak sunnitským, ako aj šiitským bojovníkom v prekročení hraníc so Sýriou;
5. odsudzuje násilie a podnecovanie k ozbrojenému boju ako prostriedok na riešenie otázok súvisiacich s právami sunnitskej menšiny; odmieta výzvy na vytvorenie sunnitskej federálnej oblasti v Iraku ako riešenie súčasného konfliktu, keďže tento krok by pravdepodobne viedol k ďalšiemu sektárstvu a násiliu;
6. vyzýva irackú vládu a všetkých vedúcich politických predstaviteľov, aby prijali opatrenia nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany všetkých obyvateľov v Iraku, a najmä príslušníkov zraniteľných menšín; vyzýva irackú vládu, aby zaistila, že bezpečnostné sily budú dodržiavať zásady právneho štátu a medzinárodné normy; vyzýva irackú vládu, aby vykonala reformu bezpečnostných síl zameranú na začleňovanie, tak, aby v nich boli zastúpené všetky etnické a náboženské skupiny;
7. vyzýva medzinárodné spoločenstvo a EÚ, aby podporovali irackú vládu nabádaním k iniciatívam zameraným na národný dialóg, upevnenie právneho štátu a poskytovanie základných služieb, a to s cieľom vybudovať bezpečný, stabilný, jednotný, prosperujúci a demokratický Irak, kde sú chránené ľudské a politické práva všetkých osôb;
8. vyzýva iracké orgány, aby vzhľadom na to, že bezpečnostná situácia prehlbila problémy zraniteľnejších skupín, ako sú ženy, mladí ľudia a aktivisti za základné práva, bezodkladne prijali opatrenia, ktoré by nasmerovali viac zdrojov do programov zameraných na zlepšenie situácie;
9. vyzýva iracké orgány, aby podporovali MVO zapojené do obrany ľudských práv;
10. domnieva sa, že zapojenie Iránu do spoločného boja proti extrémistickým sunnitským skupinám, ako je ISIS a al-Káida by mohlo mať strategický prínos pre stabilizáciu Iraku; okrem toho je presvedčený, že vzhľadom na vzájomnú politickú a náboženskú prepojenosť regionálnych konfliktov by sa mal Irán ako regionálny aktér podieľať na úsilí o stabilizáciu širšej oblasti Blízkeho východu, a to najmä účasťou na ženevských rozhovoroch o Sýrii;
11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, osobitnému zástupcovi Európskej únie pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, irackej vláde a parlamentu, regionálnej vláde Kurdistanu, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov a Rade OSN pre ľudské práva.